

رجرای برنامه کشوری

کنترل پیشگیری و درمان دیابت

در مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی

آیت اله طالقانی

دیابت

دیابت از نوع بیماریهای متابولیکی بوده که مشخصه آن افزایش گلوکز خون (هایپر گلیسمی) می باشد و علت بروز آن نقصان کامل یا نسبی در کارکرد هورمون تنظیم کننده قند خون (انسولین) می باشد. این بیماری یک مشکل بزرگ جامعه بشری است که بیش از ۱۰۰ میلیون نفر در سطح جهان مبتلا به آن هستند (جبار پور، ۱۳۸۰، ۵۸)

در ایران ۷/۳ درصد از جمعیت بالای ۳۰ سال مبتلا به بیماری دیابت هستند که یک سوم آنان از بیماری خود اطلاعی ندارند (کریمی، ۱۳۸۲، ۲۱۵)

دیابت به انواع متنوعی تقسیم می شود اما سه شکل اصلی و شایع آن عبارتند از:

دیابت نوع ۱: در برگیرنده ۱۰ الی ۱۵ درصد از کل بیماران دیابتی است و به طور عمده در کودکان و نوجوانان رخ می دهد، برای جلوگیری از بروز عوارض بیماری تزریق دائمی هورمون انسولین ضروری می باشد.

دیابت نوع ۲: در برگیرنده ۹۰ درصد از بیماران دیابتی است که اغلب در سنین بالای ۴۰ سال شروع شده و غیر وابسته به انسولین می باشد این نوع دیابت از شایع ترین نوع دیابت می باشد و ناشی از نقص در عملکرد انسولین بر روی بافتهای محیطی است که در نتیجه منجر به کاهش جذب گلوکز خون توسط سلول های ماهیچه ای می شود (جبار پور، ۱۳۸۰، ۵۸) این بیماری که بیماری چند عاملی است و دو عامل اصلی در ایجاد آن دخیل هستند.

۱- استعداد ژنتیکی بودن

۲- عوامل محیطی: عوامل محیطی اصلی شامل:

- عدم تحرک بدنی

- تغذیه ناصحیح

- چاقی و نمایه بالای توده بدنی (BMI) و توزیع چربی

(در صورت BMI طبیعی) در اطراف کمر و باسن

علائم دیابت پرادراری، پرنوشی، کاهش وزن شدید بدون علت

موجه، پرخوری، تاری دید، تأخیر در بهبود زخم ها، استوپور و

کما

دیابت حاملگی: یکی از عوارض شایع بارداری است

که شیوعی برابر با ۴/۵٪ در زمان بارداری دارد. عدم

تشخیص و درمان دیابت حاملگی موجب افزایش

عوارض مادر و جنین می گردد. از آن جا که به طور

فیزیولوژیک قند ناشتای خانم های باردار بیشتر از حد

طبیعی است، کشف این بیماری اهمیت بسیار زیادی

دارد.

دیابت و عوارض آن

دیابت به طور مشخص یک بیماری دراز مدت و با

تظاهرات بالینی متفاوت و سیر پیشرفت مختلف است و

موجب صدماتی در بافتهایی نظیر چشم، کلیه ها، اعصاب،

قلب و رگهای خونی می شود. مسئله دیابت موضوع

گسترده ای است و به نظر کارشناسان توانبخشی علاوه بر

عوارض احشایی وجود بیماریهای در برگیرنده معلولیت،

اجتماعی، روانی، حرفه ای و بالاخره کیفیت زندگی

بیماران نیز می باشد.

کنترل دیابت و اقدام های پیشگیری کننده از ابتلا به

دیابت در جهان، اصلاح شیوه های زندگی، رژیم غذایی

مناسب، افزایش فعالیت فیزیکی و کاهش منطقی وزن در

کاهش ابتلا به دیابت موثر می باشد. پیشگیری ثانویه

شامل جستجوی زود هنگام و به موقع (غربالگری)،

پیشگیری و درمان (بیماریابی) می باشد که موجب ارتقای

کیفیت زندگی شده و در کاهش هزینه ها اثر بخش است

و از موارد بستری در بیمارستان می‌گاهد. درمان فشارخون و چربی خون بالا به اندازه کنترل قند خون قادر به کاستن از خطر ظهور و پیشرفت عوارض دیابت است (همه انواع دیابت).

غریبالگری و بیماریابی و درمان به موقع رتینوپاتی در کاهش نامحسوس کاهش بینایی به طور چشمگیر اثربخش می‌باشد و غریبالگری جهت پروتئین اوری یک راهکار ارزشمند برای پیشگیری از بروز یا کاهش سرعت پیشرفت نارسایی کلیوی است. اقدام‌هایی جهت کاهش مصرف دخانیات نیز به کنترل دیابت کمک می‌کند چرا که افزایش بروز فشارخون و بیماریهای قلبی در بیماران دیابتی که سیگار می‌کشند بیشتر است.

مرکز پزشکی آموزشی و درمانی آیت اله طالقانی

بخشهای فوق تخصصی: بخش نفرولوژی، بخش هماتولوژی و آنکولوژی، بخش غدد و بخش گوارش

بخش های تخصصی آموزشی بیمارستان آیت ...

طالقانی: زنان و زایمان، فک و صورت، گوش و حلق و بینی، ارتوپدی، جراحی عمومی، جراحی عروق، پیوند اعضا، روانپزشکی، بیهوشی و ورزش درمانی

لیست پاراکلینیکهای موجود در بیمارستان آیت ...

طالقانی: رادیولوژی، سونوگرافی، ماموگرافی، اکوکاردیوگرافی، تست ورزش، هولترمانیتورینگ قلبی، الکتروکاردیوگرافی، الکترومیوگرافی، نوار عضله EMG الکتروانسفالوگرافی - نوار مغزی، آندوسکوپی، کلونوسکوپی، پزشکی هسته ای، شیمی درمانی، آزمایشگاه، پاتولوژی، سیتولوژی، فیزیوتراپی و دیالیز

نزدیکترین واحد های دیابت ارجاع دهنده به مرکز

آیت اله طالقانی:

نام واحد	ادرس	شماره تماس
آیت ... طالقانی	م قدس، خ شریعتی جنب داروخانه طالقانی	۲۲۲۱۸۰۲۲
شهرک قائم	بزرگراه ازگل، بعد از مینی سیتی شهرک قائم، م دوم، کوچه مسجد	۲۲۴۵۷۶۲۸
چیدر	چیدر، م ندا	۲۲۲۱۹۰۸۵
سعد آباد- دربند	خ دربند نرسیده به م دربند	۲۲۷۱۳۱۶۶
ازگل	جاده لشکرک، ازگل جنب کوچه مدرسه	۲۲۴۸۷۰۵۷
امامزاده قاسم	خ دربند امامزاده قاسم	۲۲۷۰۳۰۳۰

نام واحد	ادرس	شماره تماس
درکه	خ درکه، بعد از ایستگاه اتوبوس کوچه حمام	۲۲۴۱۸۳۳۰
سوهانک	جاده لشکرک، ده سوهانک	۲۲۴۱۸۳۳۰
پایگاه شهدا	م قدس، بیمارستان شهدا تجریش	۲۲۷۱۸۰۰۷-۹

منابع: کریمی درمنی، حمید رضا، توانبخشی گروه های خاص، نشر گستره چاپ اول ۱۳۸۲

- دلاوری علیرضا و همکاران، برنامه کشوری پیشگیری و کنترل دیابت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت بیماری ها، تهران مرکز نشر صدا، ۱۳۸۳

- جبار پور مرتضی و همکار، ژنتیک انسانی و بیماریهای ژنتیکی انسان، تیریز انتشارات عمیدی چاپ اول ۱۳۸۰

تهیه و تنظیم: منیر سید صالحی، شهره سادات

میرباقری

واحد مددکاری اجتماعی معاونت درمان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی